

om, hvad de til enhver Tid skulle have uden nogen som helst Korrektiv eller Garanti, alt det er overladt til de kommunale Myndigheders Afgørelse. Hvorledes vil man saa det til at passe ind i en Grundlov, som udelukker endogaa Tjenestefolk fra Valgret, og som holder saa stærkt paa, at de, som ere afhængige, ikke skulle have Valgret? Hvorledes kunne de med en saadan Grundlov have den Mening, at de Folk, der ere saa afhængige, som der her er Tale om, skulde have Valgret, Folk, hvis hele Liv og Besejning ganske er overladt til Kommunalbestyrelsen, Folk, som i Virkeligheden ere aldeles garantiløse, og det er for mig Hovedsagen, thi som Lovforslaget nu foreligger, forekommer det mig, at deres hele Stilling er fuldkommen i Kommunalbestyrelsens Hænder. Og det er ikke alene mig, som har denne Opfattelse, men jeg henholder mig til, hvad der blev sagt af det daværende ærede Medlem for Raadv. (Neergaard) den Gang dette Lovforslag sidst var for. Han hævdede bestemt, at saaledes som dette Forslag var, og naar man ikke kom ind paa en Betragtning, hvorefter den vedkommende frit og uafhængig af, hvor han end var, skulde kunne faa en bestemt Understøttelse, blev man indenfor Fattigvæsenets Ramme, og det var netop der Alderdomsforsørgelsen ikke skulde være. Jeg vil derfor vedblivende sige, at netop saa længe dette Spørgsmaal om Afhængighed og Ikke-Afhængighed ikke er afgjort, saa længe disse Folk ere afhængige af Kommunalbestyrelsen, og saa længe der er Spørgsmaal om, hvor de maa nyde den Understøttelse, her er Tale om, saa længe der ikke indføres nogen Garanti for Uforanderligheden i den dem tilstaaede Stilling eller træffes Bestemmelse om en Minimumsum, som skal nydes, saa længe staar jeg paa, at det i alt Fald er et grumme tvivlsomt Spørgsmaal, om dette ikke er baade i Strid med Aanden og med Tankgangen i Grundlovens § 30 og med de Analogier, som naturligvis kunne drages der ud af.

Hørup: Jeg skal paastønne det særdeles betydelige Fremskridt, som Forhandlingerne om det her særlig foreliggende Spørgsmaal i dette Møde have gjort i Sammenligning med Forhandlingerne i tidligere Møder. Man har erkendt, at det vigtige og betydningsfulde Spørgsmaal, som her nærmest er Genstand for Forhandling, er et Spørgsmaal, som ikke kan løses med Talemaader om, hvad der er mere eller mindre demokratisk eller aristokratisk, men maa løses ved Grunde og ved en Bevisførelse, til hvilken man ikke for dette Punkts

Bedkommende kan stille mindre Fordringer, end man stiller til al juridisk Bevisførelse overhovedet, naar den skal have nogen overbevisende Kraft. Det vil i høj Grad lette mig de Bemærkninger, jeg har at gøre, idet vi nu ere inde paa et Omraade, hvor man virkelig kan komme til et Resultat, fordi der her kan staa Grunde mod Grunde. Det maa maaste være mig tilladt, inden jeg gør de Bemærkninger, jeg har at gøre, endnu kun at sjerne den Rest af agitatorisk Fyldebalt, som er tilbage her i dette Spørgsmaal. Derfor det ærede Medlem fra Stubbebjerg (N. S. Varsen), som har gjort sig megen Umage med at finde en Teori for dette Spørgsmaal, paa hvilken han kunde staa, skal jeg sige dette, at det Spørgsmaal, som vi her omhandle, er ikke et Spørgsmaal om Demokrati eller Aristokrati, men et Spørgsmaal om, hvad der er Grundlovens Mening, og naar dette først er erkendt, kunne vi spare os alle høstravende Talemaader om, hvem der er mer eller mindre demokratisk. Heller ikke har det ærede Medlem nogen som helst Ret i den Maade, hvorpaa han benyttede den grundlovgivende Rigsdag og paakaldte ældre, nu afdøde Venstremænd. Skønt jeg staar her uden at have den grundlovgivende Rigsdags Forhandlinger ved Haanden og uden at have haft Tid til at estere dem, kan jeg dog sige saa meget, at den Paastand, at det paa den grundlovgivende Rigsdag var det danske Demokratis Standpunkt, at de Folk, der havde faaet Fattighjælp, skulde have Valgret, har ingen Steds hjemme. S. A. Hansen — det husker jeg godt — holdt et Foredrag i den Retning, men det Forslag, han stillede til den grundlovgivende Rigsdag, gik ud paa, at Valgrettens Vortfalden skulde indskrænkes til at indtræde ved Fattighjælp i det sidste Aar, og det var ikke Demokratiet, der stillede dette Forslag, men det var S. A. Hansen sammen med Ørsted, David og et Par andre. Det kom altsaa slet ikke til at foreligge saaledes, som det ærede Medlem opfattede det, paa den grundlovgivende Rigsdag, at der her blev Spørgsmaal om Demokrati og Aristokrati, men Spørgsmaalet var, hvad der i Frihedens Interesse var rigtigt og tjenligt for den almindelige Valgret at gøre. Og at dette virkelig forholder sig saaledes, finder jeg et yderligere Bevis paa derti, at mod det Forslag, som S. A. Hansen sammen med andre havde stillet, stemte Tjeherning. Han stemte imod at indskrænke Virkningerne af Fattighjælpen til det sidste Aar. Siden stillede ganske vist Tjeherning et Forslag under Valglovens Behandling om at indskrænke Virkningerne af